

cerea și certificarea semințelor de legume” ș.a.

Activitatea fructuoasă în cercetare, performanțele manageriale sunt calități indiscutabile care au contribuit la avansarea sa în funcția de director adjunct pe știință a Institutului de Genetică și Fiziologie a Plantelor al ASM. Erudiția vastă în domeniul agriculturii și biologiei, în cel al tehnologiilor de irigare, sistemelor de protecție a plantelor etc. i-au permis să exercite onorabil această funcție.

Desfășurând o amplă activitate științifică în scopul elucidării mai profunde a proceselor fiziologice, fazelor critice de creștere și dezvoltare a plantelor, a însușit posibilitățile de aplicare mai eficiente a măsurilor agrotehnice în asigurarea obținerii unor recolte scontate în diferite condiții pedoclimatice și de producere. Precizarea efectelor obținute în urma acțiunii și interacțiunii factorilor de creștere, diminuarea consecințelor provocate de condițiile nefavorabile permit efectuarea controlului asupra dirijării proceselor de formare a productivității plantelor și calității producției.

Spiritul inventiv, perseverența, cunoștințele profunde în diferite domenii l-au direcționat pe o cale mult mai originală de rezolvare a problemelor ce țin de sporirea recoltelor și competitivitatea producției agricole. Realizând multiple și complexe cercetări, a obținut rezultate valoroase privind acțiunea diferitor norme de fertilizare și regimuri de irigare în funcție de genotip și densitatea plantelor.

Realizările științifice au fost reflectate în circa 230 de lucrări științifice, inclusiv 7 monografii, 97 de articole în reviste naționale și internaționale, 117 articole în culegeri naționale și internaționale, 3 brevete de invenție. Recent a omologat un soi nou de ceapă comună „Diamant” și un soi de fasole de grădină „Stela”. Pentru a informa fermierii, a editat „Catalogul soiurilor de legume omologate și răspândite în Republica Moldova”, care cuprinde descrierea particularităților biologice a peste 200 de varietăți.

În 2011 este distins cu cel mai înalt titlu al Republicii Moldova în domeniul științei și inovării, - cel de Laureat al Premiului Național, pentru realizări notorii în elaborarea și implementarea tehnologiilor agricole.

La această frumoasă aniversare, îl felicităm călduros pe colegul nostru, savant erudit și tehnolog agricol remarcabil dr. hab. Vasile Botnari și îi urăm tradiționalul „La mulți ani!”, sănătate și noi realizări întru prosperarea științei agrare.

*Acad. Teodor Furdui,
prim-vicepreședinte al AȘM
Acad. Boris Gaina
Dr. hab. Nicolae Barbacar*

PEDOLOG REMARCABIL Academicianul Serafim Andrieș la 70 de ani



Născut la 6 februarie 1942, în s. Cașunca, azi r-nul Florești.

Pedolog, domeniul științific: pedologie și agrochimie. Doctor habilitat în științe agricole (1992). Membru corespondent (2000) și membru titular al AȘM (2011).

70 de ani din ziua nașterii și 45 ani de activitate științifică, științifico-organizatorică și obștească împlinesc academicianul Academiei de Științe a Moldovei Serafim Andrieș, academician al Academiei Internaționale de Științe Ecologice și Asigurare a Viabilității (Sankt Petersburg), academician de onoare al Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești”, director al Institutului de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului „Nicolae Dimo”.

A absolvit Facultatea de Biologie și Pedologie a Universității de Stat din Chișinău (1965) și studiile de doctoratură la Institutul de Cercetări Științifice în domeniul Pedologiei și Agrochimiei „N. Dimo” (1969). Este angajat la această instituție în calitate de laborant superior, cercetător științific superior (1969–1976), apoi activează ca cercetător științific superior al Institutului Unional pentru Deservire Agrochimică (1976–1983).

Începând cu anul 1983, întreaga activitate științifică a savantului este legată de Institutul de Cercetări Științifice în domeniul Pedologiei și Agrochimiei „N. Dimo” (din 2006 – Institutul de Pedologie și Agrochimie „N. Dimo”), unde până în 1990 conduce Secția de Agrochimie, este director adjunct pentru probleme de știință (1990–1995) și director al institutului (din 1995). În același timp, este profesor prin cumul la Catedra Agrochimie a Universității Agrare de Stat din Moldova (1994–1999) și la Facultatea de Biologie și Pedologie a Universității de Stat din Moldova (din 2002). Adunarea generală

a AȘM l-a ales pe laboriosul cercetător în anul 2000 membru corespondent, iar în anul 2011 – membru titular al AȘM.

Efectuează cercetări științifice privind utilizarea rațională a resurselor naturale, sporirea fertilității solurilor, optimizarea nutriției minerale a plantelor de cultură. A elaborat concepția formării regimurilor nutritive optime pentru obținerea recoltelor planificate pe solurile neirigate și programate pe cele irigate; a determinat legitățile acțiunii îngrășămintelor cu azot, fosfor și potasiu.

În baza sistematizării și generalizării rezultatelor experiențelor de lungă durată, fondate pe diferite tipuri și subtipuri de sol (1965-2005), a determinat legitățile acțiunii îngrășămintelor privind modificarea regimurilor nutritive ale solurilor și productivității culturilor agricole; parametrii optimali ai indicilor agrochimici pentru formarea recoltelor scontate de calitate înaltă și consumul fertilizanților pentru obținerea lor; parametrii diagnozei complexe sol-plantă a nutriției minerale a culturilor de câmp; normative privind consumul îngrășămintelor pentru formarea recoltei și sporul producției agricole la aplicarea fertilizanților.

O elaborare științifică deosebită prezintă concepția formării regimurilor nutritive optime pentru obținerea recoltelor scontate. În baza generalizării rezultatelor experiențelor de câmp de lungă și scurtă durată, fondate pe diferite tipuri și subtipuri de soluri, a determinat: legitățile acțiunii îngrășămintelor cu azot, fosfor și potasiu privind modificarea fertilității efective a solurilor și sporirea productivității culturilor agricole; parametrii optimi ai indicilor agrochimici pentru formarea recoltelor scontate de calitate înaltă; necesarul de fertilizanți pentru formarea recoltelor; parametrii diagnozei complexe sol – plantă a nutriției minerale de cultură pentru formarea recoltelor înalte (1965 – 2010).

De o înaltă apreciere s-a bucurat concepția optimizării nutriției minerale a plantelor de cultură pentru obținerea 100 – 150 q/ha de porumb pentru boabe și 70 – 90 q/ha de grâu de toamnă pe solurile irigate. Concomitent, a elaborat procedee și metode noi pentru implementarea acestei concepții în agricultura Moldovei (1978 – 2005).

Printre elaborările acad. Serafim Andrieș merită a fi menționată metodologia efectuării monitoringului ecopedologic. În baza rezultatelor științifice fundamentale și aplicative, a evaluat starea calității solurilor, a elaborat prognoza modificării principalilor indici ai fertilității efective a solurilor și complexul de măsuri privind utilizarea rațională, conservarea și sporirea fertilității solurilor (1990 – 2010).

Rezultatele științifice și practice au fost publicate în monografiile: „Reglarea regimurilor nutriti-

ve pentru obținerea recoltelor scontate de grâu de toamnă și porumb”, 1993; ”Optimizarea regimurilor nutritive a solurilor și productivitatea plantelor de cultură”, 2007; „Agrochimia elementelor nutritive. Fertilitatea și Ecologia solurilor”, 2011.

Academicianul Serafim Andrieș este autorul și coautorul a 18 monografii, 3 rapoarte naționale ale stării mediului în Republica Moldova, 12 informații expres și de sinteză, 5 buletine ecologice, 20 de recomandări și instrucțiuni metodice. A elaborat și implementat în producere tehnologii, procedee, norme, normative, sisteme de fertilizare. Rezultatele științifice ale savantului Serafim Andrieș au fost publicate în 314 lucrări științifice din Moldova, Rusia, Ucraina, Franța, România, SUA. Sub conducerea acad. S.Andrieș au fost pregătite și susținute 5 teze de doctor în științe.

Spiritul inovator și creativ al academicianului Serafim Andrieș îi permite să formuleze noi direcții de cercetare pentru domeniul științei solului și agrochimiei, să participe activ la realizarea multiplelor proiecte naționale. Este vicepreședinte al Societății Naționale de Știință a Solului, membru al Consiliului Tehnico – Științific la Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Președinte al Consiliului Științific a Institutului ”Nicolae Dimo”, membru al Consiliului de Stat privind atestarea produselor chimice și fertilizanților în agricultura Moldovei.

Pentru merite deosebite în activitatea sa este decorat cu diplome de onoare, medalii de argint (1988) și bronz (1984) la Expoziția Realizărilor Economiei Naționale, Diploma Expoziției REN din Moldova (1982), Laureat al Premiului de Stat în domeniul Științei și Tehnicii (1989), Laureat al Premiului AȘM (2006), i-a fost conferit titlul onorific „Om Emerit” al Republicii Moldova (2000).

Activitatea Domniei sale în calitate de director al Institutului a fost întotdeauna orientată spre soluționarea celor mai stringente probleme ale științei solului, a impulsionat puternic lucrările de cercetare în domeniul agrochimiei solului, agropedologiei și agroecologiei.

Cu prilejul jubileului de 70 de ani îi dorim academicianului Serafim Andrieș sănătate și noi realizări!

Acad. Teodor Furdui,

Acad. Boris Gaina,

Dr. Tamara Leah, vicedirector pentru știință,

Dr. Olga Arhip, secretar științific

Institutul de Pedologie, Agrochimie

și Protecția Solului ”N. Dimo”